

From: Levica <info@levica.si>
Sent: Thursday, March 31, 2022 7:00 PM
To: Mitja Šuštar - GLOSA <Mitja.Sustar@sindikat-zsss.si>
Subject: Re: Glosina predvolilna vprašanja političnim strankam

Spoštovani,
spodaj vam pošiljamo odgovore Levice na posredovana vprašanja.
Lep vas pozdravljamo,
Levica PR

1. Ali in kako boste vzpostavili socialni dialog, ki je že več kot leto dni na mrtvi točki?

Da. Socialni dialog na ravni države (tristranska pogajanja med predstavniki kapitala, delavcev in delavk ter države) je postopoma izgubljal pomen, lastniki kapitala pa svoje interese vse lažje uveljavljajo proti interesom delavcev. V času te vlade je socialni dialog de facto nehal obstajati, ESS je nehal delovati maja 2021, vlada pa popolnoma ignorira zahteve in interese delavcev. Rezultat teh procesov so nizke plače, visoka intenzivnost dela in vse več negotovih delovnih mest v obliki dela za določen čas, prek s.p.-jev ali avtorskih in podjemnih pogodb.

2. Boste ohranili enotni plačni sistem javnega sektorja oziroma na katerih področjih ga boste izboljšali?

Dokler imamo enotni plačni sistem, je potrebno nanj gledati kot na celoto in preprečevati izstopne posameznih poklicnih skupin. Znotraj tega sistema je potrebno zagotoviti, da so upoštevane specifike posameznih delovnih mest in poklicnih skupin. Zavzemamo se za odpravo anomalij ter odpravo varčevalnih ukrepov, ne podpiramo pa teženj po izstopih posameznih poklicnih skupin iz enotnega plačnega sistema in zahtev po prednostnem dvigu najvišjih plač. Namesto tega je nujno potrebno zagotoviti izenačitev osnovne plače z minimalno plačo in dvig vseh najnižjih plač.

3. Boste dali prednost strokovnosti in usposobljenosti pri kadrovanju v državnih / javnih podjetjih, javnih zavodih in javnem sektorju nasploh oziroma boste poskrbeli za neodvisnost in apolitičnost direktorjev / predstojnikov?

Kar se je dogajalo v času aktualne vlade je nedopustno. Vladajoča koalicija si je podredila celoten državni aparat, medije, policijo, javne službe ... Po volitvah bo seveda potrebno to stanje nemudoma sanirati. Najvišje položaje je potrebno zapolniti z ljudmi, ki so odporni na korupcijo in klientelizem in bodo delali v dobro vseh. Vse to je možno le z zagotovitvijo transparentnih kadrovske postopkov in povečanjem vključenosti zaposlenih, vloge delavcev in delavk in širše javnosti pri soupravljanju, uvedbo varovalk pred korupcijo in konflikti interesov pri kadrovanju in doslednim uveljavljanjem kazenske in materialne odgovornosti.

4. Boste samozaposlenemu na področju kulture končno priznali status delavca in pravico do kolektivnega pogajanja / dogovarjanja?

Status delavca je potrebno priznati vsem, ki delajo, njihove pravice pa urediti v področni zakonodaji, torej zakonu o delovnih razmerjih. Skladno s tem menimo, da bi morali imeti pravico do kolektivnega pogajanja vsi delavci v okviru organiziranega dela. Zavzemamo se za odpravo prekarnosti, za redefinicijo delovnega razmerja in aktivnejši in intenzivnejši inšpekcijski nadzor na tem področju. Pravice morajo imeti vsi delavci in te ne smejo ostati zgolj na papirju.

5. Ali in na kakšen način boste vzpostavili volilni sistem, ki bo odražal pristno voljo volivcev in v katerem ljudstvo ne bo več podložnik strankokracije?

Ena od temeljnih zahtev Levice je demokratizacija družbe in povečanje vpliva ljudi na politiko. Na področju volilnega sistema to pomeni zavzemanje za proporcionalni sistem, ki najbolje zagotavlja predstavljanje različnih političnih pogledov zakonodajni veji oblasti, ukinja volilne okraje in uvaja preferenčni glas, s čimer se zagotavlja tudi največji možni vpliv državljanov in državljanek na izbiro političnih predstavnikov. Ob tem se zavzemamo tudi za uvedbo odpoklica županov in županij ter kolektivnega odpoklica oziroma razpustitve parlamenta prek referendumov.

Sama sprememba volilnega sistema ne bo povrnila oblasti ljudstvu. Za to so potrebni tudi drugi ukrepi - vse od participativnega proračuna na lokalni in državni ravni, odprave prepovedi referendumov o ključnih političnih vprašanjih, pa do možnosti odpoklica najvišjih političnih predstavnikov.

6. Kako si predstavljate zeleni prehod v razogljčeno družbo oziroma kakšna so vaša stališča do gradnje novih hidroelektrarn in večjih polj vetrnih elektrarn?

V času prihodnjih dveh vlad bomo morali izpuste toplogrednih plinov zmanjšati za 60 % glede na leto 2005. To pomeni izjemne napore na vseh področjih in podrejanje vseh ostalih družbenih ciljev podnebnim ciljem. Podnebna tranzicija mora biti pravična. To po eni strani pomeni, da bodo breme prehoda v prvi vrsti nosili tisti, ki so imeli od obstoječega kapitalističnega modela v preteklosti največje koristi, kar najmanjše posledice pa bodo čutili tisti, ki jih je obstoječi sistem pustil revne in nemočne na njegovem obrobju. Po drugi strani pa to pomeni, da ne smemo ponavljati napak preteklih generacij in podnebne krize reševati z ukrepi, ki bodo s svojimi stranskimi učinki bremenili generacije v prihodnjih desetletjih in stoletjih.

Podnebne krize ne smemo obravnavati same zase, ampak skupaj s krizo biotske raznovrstnosti zaradi izginjanja vrst in ekosistemov. Gre za dve plati iste krize in ju je zato treba obravnavati skupaj. Njun temeljni vzrok je kapitalistični način proizvodnje, menjave in potrošnje blaga, kjer se gospodarska rast ustvarja na račun izkoriščanja delovnih ljudi, izčrpavanja naravnih virov in zavrženja velikanskih količin odpadkov. Neomejena rast, ki jo narekuje rast dobička, je nevzdržna. Nadomestiti jo mora drugačen proizvodni način, ki upošteva okoljske planetarne omejitve in služi potrebam in dobrobiti vseh ljudi, ne kapitala – ekološki socializem.

Prehod v nizkoogljično družbo mora temeljiti na opuščanju fosilnih goriv, zmanjšanju porabe energije in povečevanju instaliranih moči za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov. Vsi ukrepi prehoda pa morajo upoštevati tudi načelo podnebne pravičnosti, kar pomeni, da bodo breme prehoda v prvi vrsti nosili tisti, ki so imeli od obstoječega kapitalističnega modela v preteklosti največje koristi, kar najmanjše posledice pa bodo čutili tisti, ki jih je obstoječi sistem pustil revne in nemočne na njegovem obrobju.

Ker bi imele gradnje novih hidroelektrarn, zlasti na Muri in Savi, negativne vplive na biotsko raznovrstnost in ekosisteme, v času okoljske in biotske krize gradnja novih hidroelektrarn na teh rekah ni mogoča. Investicije državnih energetskih podjetij je treba usmeriti v širjenje kapacitet za izkoriščanje sončne, vetrne in geotermalne energije ter hranilnikov energije. Vsem ukrepom mora biti skupen čim manjši vpliv na stanje ekosistemov.

7. Kakšen je po vašem mnenju položaj Republike Slovenije v luči novih geopolitičnih razmerij in grožnje vojne v neposredni bližini?

Slovenija vojaško ni ogrožena. To so ob začetku vojaškega posredovanja Ruske federacije v Ukrajini potrdili tudi najvišji vladni predstavniki. Zato obsojamo vojno retoriko in nepremišljene izjave, ki sta si jih privoščila Matej Tonin in Janez Janša, željna mednarodne pozornosti in pohvale zahodnih diplomatov in generalov. Levica nasprotuje potezam, ki bi ogrozile varnost pripadnikov Slovenske vojske in dodatno prispevale k zaostrovanju razmer v Vzhodni Evropi.

Prav tako spopadi v Ukrajini ne smejo biti izgovor za militarizacijo Slovenije. Še naprej bomo vztrajali pri nasprotovanju pospešenemu oboroževanju srednje bataljonske skupine. Oklepniki, boxerji in ostala oborožitev niso namenjeni obrambi Slovenije, ampak bi postali del skupnih sil NATO in namenjeni operacijam v tujini. NATO je v Ukrajini in nasploh del problema, ne rešitve. Največ, kar lahko stori Slovenija za varnost v Evropi, je, da se vzdrži tovrstnih avantur in si, nasprotno, prizadeva za mirno reševanje nesoglasij.

8. Kdaj boste zagotovili dosledno spoštovanje Zakona o javni rabi slovenščine, po katerem morajo vse elektronske komunikacijske in kontrolne naprave omogočati izbiro slovenščine in slovenskega črkopisa oziroma kdaj bodo avtomobili, računalniki, tablice, telefoni – vseh znamk, brez izjem –, ki se prodajajo na slovenskem trgu, končno znali slovensko?

Zakon je potrebno začeti uveljavljati nemudoma. Za ta namen bomo okrepili pristojne inšpekcijske službe.

9. Kaj boste storili, da kvote slovenske glasbe na (zasebnih) radijskih in televizijskih postajah ne bodo več upadale in kdaj bo Akos - Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije postala učinkovita, kot se od nje pričakuje, radijske frekvence pa se ne bodo preprodajale kot rabljena vozila?

Treba je poskrbeti za uveljavljanje obstoječe zakonodaje in njene popravke. V preteklosti je Levica predlagala rešitve, ki bi omogočile, da bo kvotni sistem dejansko produktiven za spodbudo za rast in razvoj domače glasbene produkcije. Predlagali smo, da se dosedanja ureditev dopolni z varovalko za predvajanje del mladih in manj uveljavljenih glasbenikov ter avtorjev, saj ob uveljavitvi zdajšnjega predloga grozi nevarnost, da se bo še bolj povečal prepad med peščico najbolj uveljavljenih ustvarjalcev in večino mlajših ali komercialno manj privlačnih ustvarjalcev. Glede preprodaje radijskih frekvenc menimo, da je treba predvsem sprejeti ukrepe za čim bolj dosledno uveljavljanje omejevanja koncentracij lastništva medijev ter zagotavljanje pluralne radijske produkcije.

10. Ali bodo vaši morebitni poslanci in člani ožjega vodstva stranke nepreklicno odstopili, če bodo v prihajajočem mandatu ravnali v nasprotju s svojimi predvolilnimi obljubami?

Od naših poslank in poslancev, kot tudi od vseh ostalih članov stranke, pričakujemo dosledno spoštovanje statuta in programa stranke. Dejanja Levice v osmih letih od vstopa v parlament pričajo, da so za nas zaveze, ki jih v programu dajemo ljudem, najpomembnejša stvar.

